

**SYNSKADADES
RIKSFÖRBUND**

ÅRSREDOVISNING

2016

**Synskadades
Riksförbundet**

Synskadades Riksförbund

Årsredovisning för räkenskapsåret 2016

Styrelsen för SRF avger följande årsredovisning.

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	3
Resultaträkning.....	18
Balansräkning.....	20
Förändring av Eget kapital.....	22
Kassaflödesanalys.....	24
Noter.....	26
Revisionsberättelse.....	37

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Kanslichefen uttalar sig

Syftet med vårt arbete är att verka för synskadades rätt till delaktighet och jämlikhet på alla områden samt att skapa social gemenskap och stödja varandra, så att vi kan leva ett aktivt och självständigt liv.

Våra mål är långsiktiga och en del frågor äger vi inte själva, vilket påverkar våra resultat. Positivt är att det finns både myndigheter och andra organisationer som stödjer eller arbetar mot samma mål som vi.

Ett av våra mål under kongressperioden är att fler synskadade generellt ska uppleva resande och gatumiljö som något användbart och tryggt. Den informationskampanj som genomfördes i början av hösten under deviserna "Gata för alla" och "Visa käppvett" fokuserade framförallt på detta mål. En kraftsamling gjordes i hela organisationen för att planera och genomföra kampanjen. Syftet var att öka allmänhetens kunskap om synskadades situation i gatu- och trafikmiljön med särskilt fokus på den vita käppen. Kampanjen startade den 20 augusti och avslutades lördagen den 15 oktober på den vita käppens dag. Utöver en stor mängd lokala aktiviteter runt om i landet genomförde riksförbundet en intensiv marknadsföring i de digitala kanalerna. Bland annat producerades 4 filmer som spreds via webb och sociala medier. Kampanjen har starkt bidragit till att öka antalet utåtriktade informationsaktiviteter i organisationen. Kampanjen fick ett mycket fint genomslag i såväl traditionella massmedia som i sociala medier. En mätning genomförd av Novus visar på att cirka 30 % av befolkningen uppmärksammat kampanjen "Gata för alla".

Den 22 november anordnade SRF en konferens för Sveriges tågoperatörer på Scandic Grand Central i Stockholm. På konferensen deltog Trafikverket samt fyra tågoperatörer: SJ, A-Train, MTR och DSB Uppland. Under konferensens första del diskuterades vad EU-kommissionens förslag till tillgänglighetsdirektiv skulle kunna innebära. Resten av konferensen ägnades åt diskussioner om möjligheterna för personer med nedsatt syn att resa med tåg utifrån tre för oss synskadade ofta

problematiska aspekter - tillgängliga biljettköp, tillgängligheten ombord på fordonen och ledsagning.

År 2016 har SRF fortsatt påverkansarbetet kring faran med elbilar och andra tysta fordon. Under Almedalsveckan i Visby anordnade SRF ett eget seminarium på temat "Tysta fordon – en livsfara". Seminariet var ett panelsamtal med möjlighet för publiken att ställa frågor.

Ett av våra mål är att fler synskadade kan ta del av information och utföra ärenden via internet/smartphone. Detta mål berör många av de områden vi arbetar inom. Ett exempel är att SRF under året har framfört stark kritik till SJ för att deras nya hemsida och mobilapp som lanserades i början av 2016 var otillgängliga och svår använda. I juni träffade vi ansvariga för kundtjänst och digitala säljkanaler. Under hösten har flera uppdateringar av mobilappen släppts. SJ har jobbat aktivt med att öka tillgänglighet och användbarhet. Både mobilappen och hemsidan är nu betydligt mer tillgängliga och användarvänliga än när de lanserades. Mer återstår dock att göra, i synnerhet när det gäller tillgängligheten till hemsidan. Även kundtjänsten via telefon för resenärer med funktionsnedsättning har utvecklats i positiv riktning under året, med kortare väntetider och bättre kompetens hos personalen.

SRF har haft återkommande möten med Sveriges Television, SVT, kring syntolkning och tillgängliga playtjänster. Det har resulterat i att tillgängligheten till SVT:s mobilapp och möjligheten att ta del av syntolkning har förbättrats under 2016.

SRF har under året medverkat och påverkat i flera olika sammanhang där frågan tagits upp om att gravt synskadade och blinda ska få ledsagning enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Både i kommunala beslut och i domstol har det ifrågasatts om gravt synskadade och blinda tillhör lagens personkrets, vilket vi anser ska vara en självklarhet. Den 21 mars ordnades ett extra sammanträde med regeringens funktionshinderdelegation. Mötet leddes av statsrådet Åsa Regnér och genomfördes för att ge funktionshinderrörelsen möjlighet att lämna synpunkter och tankar inför den kommande LSS-utredningen.

Strax före sommaren kom utredningsdirektiven. SRF:s förbundsordförande deltar i utredningen som expert, nominerad

av Lika Unika. Den 14 november uppvaktade SRF, FSDB och SDR LSS-utredaren.

Under våren 2016 har vi genomfört en undersökning med hjälp av IPSOS public affairs. De har intervjuat 1000 arbetsgivare. Undersökningen gällde arbetsgivarnas attityder till synskadade som arbetskraft.

Av svaren framgår bland annat att 60 procent tror att gravt synskadade är mindre effektiva och att det blir sämre med gravt synskadad personal.

50 procent föredrar rakt av någon annan om det finns en motkandidat till en gravt synskadad arbetsökande. Informationen som vi fick genom denna undersökning har använts på olika sätt. Bland annat i olika debattinlägg. Arbetet med motargumentation kommer fortsätta under år 2017.

På det internationella planet arbetar SRF med samverkan, erfarenhetsutbyte och påverkansarbete på nordisk, europeisk och global nivå. SRF har här ett organiserat samarbete med andra synskadeorganisationer.

Tillsammans med organisationer av och för personer med synnedsättning i Afrika, Latinamerika och Östeuropa bedriver SRF partnerskapsprojekt, så att de kan bedriva påverkansarbete och hävda sina rättigheter på nationell och lokal nivå. Under 2016 har arbete i projekt genomförts i:

- Tanzania, med fokus på rätten till utbildning och bättre hälsostatus för barn med synnedsättning och albinism,
- Rwanda, om lokal organisationsutveckling och medlemsarbete,
- Nicaragua, om inkluderande utbildning och egenmakt genom försörjning samt stärkande av lokala föreningar,
- Bosnien, Sarajevo-kantonen, om organisationsutveckling, medlemsarbete och interndemokrati samt stärkande av andra kantoner,
- Afrika, regionalt samarbetsprojekt genom African Union of the Blind (AFUB) om mänskliga rättigheter.

SRF har en jurist anställd som främst ger stöd till medlemmar i juridiska frågor som har anknytning till funktionsnedsättningen. SRF vill med denna verksamhet uppnå att synskadade kan hävda sin rätt att leva ett aktivt och självständigt liv. En stor del

av ärendena avser som tidigare år ledsagning enligt LSS och socialtjänstlagen. Trenden är fortfarande densamma, att personer har blivit av med sina LSS-insatser, och att många har fått radikalt minskat antal timmar ledsagning. Denna utveckling har pågått under flera år och leder till begränsningar i synskadade personers individuella frihet. Dock har antalet ärenden enligt LSS minskat något. Olika ärenden gällande socialförsäkringssystemet har däremot ökat.

I november genomfördes en kurs för synskadade föräldrar. På kursen fick föräldrarna utbyta erfarenheter och fick även många tips på hur synskadade, som nu har lite äldre barn, fick fritiden att fungera. Två barn till synskadade föräldrar, som nu är unga vuxna, deltog och berättade om att växa upp med synskadade föräldrar. Ett pass om rättigheter för föräldrar fanns också med.

Det sociala samspelet är fundamentalt för barns utveckling. För synskadade barn är behovet att träffa andra barn med samma förutsättningar och likvärdiga villkor oerhört väsentligt för att stärka identiteten och självkänslan. Lägerverksamhet och aktiviteter för synskadade barn ger dem möjlighet att mötas. De kan samtidigt få den hjälp och det stöd de behöver och lära sig klara av nya saker.

I juni genomförde SRF ett sommarläger. Det var 37 barn och unga mellan 7 och 16 år som deltog på lägret. På novemberlovet anordnade SRF sin första språkresa till London för ungdomar med synnedsättning. Det var tio ungdomar i åldern 15-17 år som deltog. På programmet stod bland annat erfarenhetsutbyte med synskadade ungdomar på deras skolor i London.

Våra fem branschföreningar som baseras på medlemmar med invandrarbakgrund har utsett varsin kontaktperson som ska arbeta med flyktingfrågan. SRF har tillsammans med Röda Korset genomfört en utbildningsdag där fokus var att möta och stödja personer med traumatiska erfarenheter från krig och flykt.

I september genomförde SRF starten av en nätverkskurs för 15 synskadade kvinnor med invandrarbakgrund. Kursen innehöll social gemenskap, erfarenhetsutbyte, diskussioner om bland annat kulturkrockar, jämställdhet och kvinnors rättigheter.

SRF Fritid arrangerar semesterresor inom och utom landet för medlemmar i SRF. Deltagarna betalar sina egna kostnader och SRF Fritid tillhandahåller ledsagare och tillgänglig information. SRF vill med denna verksamhet bidra till en mer aktiv fritid och möjligheter till rekreation för synskadade. För många synskadade ensamstående eller par där båda är synskadade är SRF Fritid enda möjligheten att åka på semester utan extra kostnad.

SRF tillhandahåller också rekreationsvistelse i tillrättalagd miljö för enskilda personer med funktionsnedsättning på Almåsa Kursgård i Väster Haninge under sommar, påsk och jul/nyår. Fritidsledare ordnar aktiviteter för den som så önskar. Syftet med rekreationsverksamheten är att skapa social gemenskap och ge möjligheter till erfarenhetsutbyte synskadade personer emellan. Det är inte ovanligt att personer får vänner för livet under rekreationsvistelsen på Almåsa.

SRF har myndighetsutövning inom ledarhundsverksamheten när det gäller tilldelning och återtagande av ledarhundar för synskadade. 2016 köptes 36 ledarhundar från våra tre leverantörer. 56 personer har fått ny ledarhund. Tyvärr ökar antalet personer som väntar på att få en ledarhund. Skälet är oförändrat statsbidrag kombinerat med ökade kostnader samt att vi har ett större antal ledarhundar som måste ersättas av åldersskäl.

SRF tillhandahåller anpassade studiematerial till synskadade och dövblinda personer så att de på ett enligt sätt kan delta inom folkbildningen, som omfattar statsbidragsfinansierade studiecirkel samt långa och korta kurser vid folkhögskolor. Vi bedriver undervisning i punktskrift för vuxna personer med synskador, vilket ger dem goda kunskaper om hur de kan underlätta sin vardag.

Under året har SRF hjälpt till att slutföra arbetet med två nya material för punktskriftsundervisningen, ett som riktar sig till invandrare med synnedsättning och ett annat som vänder sig till personer med dövblindhet.

I april arrangerade SRF en temadag om punktskrift för personal inom folkhögskolor och syncentraler. Programmet tog upp nya material för undervisning samt hur man kan använda modern teknik med punktskrift och datorer.

För ytterligare och mer detaljerad information hänvisar jag till årets verksamhetsberättelse, som finns på SRF:s hemsida www.srf.nu.

Ulrika Norelius Centervik, kanslichef

Information om Synskadades Riksförbund

Organisationsnr: 802007-3436

Säte: Stockholm, Sverige

Ändamål

Synskadades Riksförbund, SRF, är en intresseorganisation av synskadade, både blinda och synsvaga.

Vi har slutit oss samman i Synskadades Riksförbund för att utifrån tanken om alla människors lika värde

- gemensamt hävda synskadades rätt till delaktighet och jämlikhet på alla områden samt,
- skapa social gemenskap och stödja varandra, så att vi kan leva ett aktivt och självständigt liv.

Synskadades Riksförbund är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation som tar avstånd från all form av diskriminering. Organisationen bildades 1889 under namnet De Blindas Förening och ombildades 1976 till Synskadades Riksförbund.

Organisation

SRF är en ideell förening med treplansorganisation, dvs med ett riksförbund, 24 distrikt och cirka 140 lokalföreningar. Nationella branschföreningar av synskadade kan anslutas till riksförbundet. Tolv branschföreningar har beviljats inträde.

Medlem är ansluten till SRF och väljer själv var medlemskapet ska utövas. Medlem ska ange vilken lokalförening eller vilket

distrikt och/eller vilken branschförening eller vilka branschföreningar han/hon vill ansluta sig till.

Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen har under året haft 9 protokollförda sammanträden, varav 2 per telefon. Arbetsutskottet (AU) har haft 7 möten under år 2016.

En representant för Riksorganisationen Unga Synskadade (US) samt valberedningen har inbjudits att vara adjungerade till Förbundsstyrelsen.

Under 2016 har förbundsstyrelsen haft följande sammansättning:

Håkan Thomsson, Tierp, förbundsordförande
Victoria Öjefors Quinn, Gotland, 1:a vice ordförande
Niklas Mattsson, Fjärås, 2:a vice ordförande
Alireza Ghanbar Alipour, Västra Frölunda
Ulla Bergeros, Luleå
Agneta Elfving, Örebro
Roland Gustafsson, Eskilstuna
Ann Jönsson, Haninge
Gunnar Sandström, Enskede
Max Stålnacke, Härnösand
Anita Svenningsson, Jönköping
Maria Thorstensson, Kristianstad
Annika Östling, Sundborn

En arbetsgrupp inom förbundsstyrelsen, etikgruppen, har arbetat med insamlingsetiska frågor samt övriga etiska frågor.

Granskningsutskottet har under året kontinuerligt granskat förbundets verksamhet.

Organisationsrådet sammanträdde den 3 mars och den 16 september, båda gångerna i Stockholm.

Rikskansliet

SRF har kanslilokaler i Enskede strax söder om centrala Stockholm. Vi hyr lokalerna och hyr i vår tur ut några rum till två externa hyresgäster (se vidare not 5).

Rikskansliet har en ledningsgrupp bestående av kanslichef, förbundsordförande samt verksamhetschefer. Ledningsgruppen har möten i stort sett en gång per vecka, och anteckningarna från dessa möten sänds ut till personalen och förbundsstyrelsen.

Betydande samarbeten

SRF är medlem i **Lika Unika**, som är en federation som vill öka respekten för mänskliga rättigheter i svensk politik, att alla ska få delta och bidra i samhället. Lika Unika verkar för mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning, framförallt utifrån funktionshinder kopplat till syn, hörsel och rörelse. Lika Unika bildades i december 2009.

SRF är också medlem i **MyRight**, som är en Sida-finansierad organisation för funktionshinderorganisationer i Sverige. SRF driver partnerskapsprojekt tillsammans med organisationer av och för personer med synnedsättning i Latinamerika, Afrika och Östeuropa. Arbetet samordnas genom MyRight.

Information om verksamheten

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Kongressen 2014 beslutade att inriktningen för SRF:s arbete under perioden 2015 - 2017 ska vara att synskadade ska uppleva frihet i vardagen - vi ska själva ha makten över våra liv. SRF ska särskilt prioritera arbetet med tre viktiga områden:

- Tillgänglighet och användbarhet i synskadades vardag
- Information om synskadades livssituation och möjligheter
- Utveckla SRF

Mål 1: Tillgänglighet och användbarhet i synskadades vardag

Arbetet har främst gällt påverkansarbete angående synskadades behov vid resande och ute i trafiken, i affärer och på internet. Man har också arbetat för att samhället ska erbjuda mer syntolkning, bl a har man träffat representanter för Sveriges Television för att diskutera detta.

Mål 2: Information om synskadades livssituation och möjligheter

Under året har en informationskampanj, "Gata för alla", och en informatörs-utbildning genomförts.
En ny hemsida lanserades under hösten.

Mål 3: Utveckla SRF

SRF:s strategi för omfattar åren 2015 – 2023. Riksförbundets egen handlingsplan för åren 2015–2017 antogs av förbundsstyrelsen i september 2015. I medlemsstrategin fastslås att medlemsutveckling är ett område som hela organisationen ska arbeta med. På samma sätt som riksförbundet gör en handlingsplan för detta ska även distrikten göra handlingsplaner.

Med ekonomiskt bidrag från Synskadades Stiftelse genomförde SRF ett projekt för att utbilda nya funktionärer, Funktionärs-trainee, som avslutades under året. Målgruppen är nya och framtida funktionärer i tio av våra distrikt. Cirka 50 personer genomgick utbildningen. Projektet avslutades med en gemensam utbildning på Almåsa i maj 2016.

Övriga väsentliga händelser under året

Under året rekryterades en ny kanslichef och en ny individstödschef som båda tillträdde sina tjänster vid årsskiftet.

Detta år har varit det andra projektåret inom pågående projektperiod 2015-2017 för det internationella

utvecklingsarbetet. SRF har tagit ett större ansvar för projektadministrationen och samtidigt fått resurser för att anställa en ekonomisk handläggare som kan utveckla och säkerställa kvalitén även i det fortsatta arbetet.

Under hösten 2016 kom den sjunde upplagan av den svenska versionen av kalendern "Årets ledarhundsvälpar" ut. "Årets ledarhundsvälpar, kalender 2017" skickades ut till 1,8 miljoner hushåll (1,55 miljoner) i syfte att dels öka kännedomen och kunskapen om SRF och dels ge en möjlighet till att ekonomiskt stödja organisationen. Kalendern har fått ett mycket positivt mottagande. Utöver gåvor har den även genererat nya medlemmar och ett intresse för organisationen.

År 2015 hade riksförbundet arbetsgivaransvaret för ett antal anställda som har sin arbetsplats i distrikt och föreningar. Från och med den 1 januari 2016 är respektive distrikt och lokalförening arbetsgivare för sin personal. Riksförbundet erbjuder lokala arbetsgivare att köpa löneservice. Avtal har tecknats med de distrikt och föreningar som idag köper löneservicen av riksförbundet. 2016-12-31 var det 27 lokala arbetsgivare som köpte löneservicen hos riksförbundet.

Kansliets stöd till distrikt och lokalföreningar har under året främst fokuserat på utvecklingsinsatser för arbetsplatserna, övergången till att bli egna arbetsgivare samt systematiskt arbetsmiljöarbete. Projektledaren har haft telefonsamtal med samtliga distrikt som ej har ombudsman i dag, i samband med en rundringning till alla distrikt om mål 2.

- I april arrangerades en utbildning för kanslisterna och informatörer i distrikt och lokalföreningar.
- En kurs för arbetsledare hölls i juni.
- Vi har infört ett rörligt administrativt stöd till distrikten för att de ska kunna anställa en egen ombudsman/-verksamhetsutvecklare. Sex personer som tidigare var regionala ombudsmän arbetar nu i distrikt, och elva nya ombudsmän/verksamhetsutvecklare har fått tjänst under året.

Väsentliga händelser i framtiden

Nästa ordinarie kongress kommer att genomföras år 2017 i Malmö. Fram till dess ska arbetet med de nuvarande kongressmålen vara avslutat.

Förbundsstyrelsen har beslutat att genomföra en testkampanj i syfte att få månadsgivare till SRF. Månadsgivande är en insamlingsmetod där en person frivilligt och utan bindningstid själv väljer att regelbundet stödja en viss organisation. Rekryteringen av månadsgivare kommer ske bland de som sedan tidigare gett gåvor till SRF via kalenderkampanjerna. Ändamålet som kommer presenteras för potentiella månadsgivare kommer vara SRF:s generella arbete, där exempel på olika verksamheter blir belysta. Denna testkampanj ska startas senast den 28 februari 2018 och kommer utvärderas efter genomförandet. Under 2017 kommer därför ett intensivt arbete att ske med att förbereda kampanjen.

Resultat och ställning

Verksamhetens resultat uppgick till -3,2 Mkr, att jämföra med plus 4,2 Mkr år 2015. De totala verksamhetsintäkterna har minskat med 1,9 Mkr sedan föregående år och verksamhetskostnaderna har ökat med 5,5 Mkr. Resultatet från finansiella investeringar uppgick till plus 3,2 Mkr (0,1 Mkr).

Årets resultat uppgick till plus 40 tkr (4,3 Mkr) och totalt eget kapital uppgick därefter till 45,9 Mkr (45,9 Mkr). Det fria egna kapitalet var vid 2016 års utgång 34,5 Mkr (34,4 Mkr).

Verksamhetsintäkter

Totalt är verksamhetsintäkterna 91,9 Mkr (93,8 Mkr). Främst beror minskningen på minskade testamentesgåvor.

Distriktsavgifter avser de av kongressen fastställda avgifterna som SRF:s distrikt inbetalar till riksförbundet. På kongressen i oktober 2014 beslutades att distriktsavgiften från 2015 ska vara 50 kr för alla medlemmar över 31 år.

Handikapporganisationer erhåller statligt organisationsstöd från Socialstyrelsen, vilket särredovisas i not 4.

Anslag uppdragsverksamhet avser statliga bidrag till verksamheter som SRF bedriver på uppdrag av myndigheter. Övriga bidrag från myndigheter innefattar bidrag från offentligrättsliga organ från bl.a. Allmänna arvsfonden (projektbidrag) och Arbetsförmedlingen (lönebidrag, bidrag till personligt biträde samt trygghetsanställning).

Arv och gåvor

Synskadades Riksförbund har tacksamt tagit emot arv, gåvor och överskott på lotterier på totalt 18,8 Mkr, fördelat enligt nedan.

	2016	2015	2014	2013	2012
Testamenten	979	7 456	3 297	1 740	1 099
Lotterier	4 463	3 298	7 795	4 081	7 816
Kampanjer (bl a kalendern)	12 435	11 040	9 921	7 660	4 962
Gåvor från företag	115	314	286	125	12
Övriga gåvor	764	495	714	496	443
Totalt	18 756	22 603	22 013	14 102	14 332

Kalendern

Då kalenderns ekonomi inte följer räkenskapsåret kan det vara av intresse att jämföra de olika kalendrarnas totala intäkter och kostnader. Observera att kalendern för 2017 till största delen berör ekonomin räkenskapsår 2016, kalendern 2016 berör räkenskapsår 2015 osv. Kostnaden för de olika kalendrarna är inte helt jämförbara, eftersom det i kostnaden för 2015 års kalender och framåt ingår fast personalkostnad, något som inte ingår i de tidigare åren.

	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter	11 995	11 029	9 960	7 827	5 522
Kostnader	-4 830	-4 588	-4 571	-3 222	-2 869
Över-/underskott	7 165	6 441	5 389	4 605	2 653

Siffrorna för 2017 års kalender är t o m 28 februari 2017.

Bidrag från Synskadades stiftelse

Synskadades Stiftelse har som ändamål dels att mottaga och förvalta medel som tillfaller stiftelsen eller SRF genom testamente eller gåvobrev, dels medelst bidrag i lämpliga former huvudsakligen främja vård av behövande blinda eller vård och fostran av blinda barn eller blind ungdom. Man delar årligen ut drygt 12 Mkr till SRF.

Synskadades stiftelse beviljade SRF ett bidrag om 15,0 Mkr (13,9 Mkr) för året i syfte att delfinansiera förbundets olika verksamheter enligt följande, belopp i tkr:

Ögonforskning	1 000
Individstöd	1 325
Barn- och förälderverksamhet	375
Rekreation för synskadade	1 569
Ekonomiska bidrag till behövande synskadade	650
Internationell verksamhet	1 000
Stöd till distriktens arbete för uppsökande verksamhet	4 400
Undervisning och utbildning	200
Göra information tillgänglig för synskadade	1 000
Uppsökande verksamhet	150
Aktivitetsbidrag	2 302
Funktionärstraineer	529
Ombudsmannaprojekt	503
Summa	15 003 tkr
Verksamhetskostnader	

Totalt sett är verksamhetskostnaderna 95,1 Mkr (89,6 Mkr), vilket är en ökning med 5,5 Mkr.

De gemensamma kostnaderna för förtroendemannaorganisationen, ledning, ekonomiadministration, kontorsservice, lokaler m.m. har fördelats på de respektive verksamheterna i förhållande till hur många anställda som arbetar inom de olika områdena. Fördelningsprincipen är oförändrad jämfört med föregående år. Totalt uppgick de gemensamma kostnaderna för 2016 till 17,2 Mkr (16,5 Mkr).

5 år i sammandrag (i Mkr)

	2016	2015	2014	2013	2012
Verksamhetsintäkter	91,9	93,8	91,3	80,1	79,3
Verksamhetskostnader	-95,1	-89,6	-90,1	-79,8	-77,1
Verksamhetsresultat	-3,2	4,2	1,2	0,3	2,2
Finansiella intäkter	3,2	0,1	4,4	1,5	1,4
Förändring ändamåls- bestämda medel	0,1	-3,3	-1,8	-1,9	-0,2
Årets resultat	0,1	1,0	3,8	-0,1	3,4
Balansomslutning	54,9	57,2	51,3	48,2	47,3
Medelantal anställda	56	58	59	57	54
Antal medlemmar	12 284	11 737	12 705	12 744	13 044

Finansiella instrument

Samarbetet med våra kapitalförvaltare Söderberg & Partners fortsätter. All direktavkastning och alla rabatter på avgiften som SRF erhåller återinvesteras. Under 2016 gjordes en etisk översyn av placeringarna. Portföljens utveckling under 2016 var 7% (6%).

Söderberg & Partners ska på SRF:s uppdrag utföra en diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument utifrån SRF:s kapitalförvaltningspolicy.

Placeringspolicy

Organisationen har en fastställd kapitalplaceringspolicy, senast antagen av förbundsstyrelsen 2016-12-15. Det övergripande målet för kapitalförvaltningen är att SRF ska placera sina tillgångar med möjlighet till god avkastning och utan alltför stora risker. Kapitalplaceringen ska ske på ett etiskt försvarbart sätt och till så låg förvaltningskostnad som möjligt.

Förbundsstyrelsen tillsätter en kapitalförvaltningskommitté, vilken har att tillse att policyn fullt ut efterlevs. För information om fördelning av värdepappren, se not 11.

Medlemmar

Synskadad medlem ska antingen själv vara synskadad med så nedsatt synförmåga efter korrektion att det är svårt eller omöjligt att läsa vanlig skrift eller att med synens hjälp orientera sig eller på grund av synskadan ha andra väsentliga svårigheter i den dagliga livsföringen, eller vara vårdnadshavare till barn med synskada enligt ovan som ej har fyllt 18 år. Stödjande medlem kan vara fysisk eller juridisk person och ska sympatisera med SRF:s arbete och värderingar. Samtliga medlemmar ska under året ha betalt fastställd medlemsavgift.

Antal synskadade medlemmar är 8 849 (8 580). Antal stödjande medlemmar är 3 435 (3 157).

Stöd till forskning och utveckling

SRF är en av parterna i Synfrämjandet – ett informations- och erfarenhetsutbyte mellan SRF, Sveriges ögonläkarförening, Sveriges optikers riksförbund samt Föreningen för synrehabilitering.

Synfrämjandet utser även ledamöter till Ögonfonden. SRF har under 2016 bidragit med 900 tkr (1 000 tkr) till Ögonfondens kapital. Fondens ändamål är att, via stipendier, stödja svensk ögonforskning.

Förslag till disposition av förbundets vinst:

Till förfogande står:

Balanserad vinst	34 463
Årets vinst	40
	34 503

Styrelsen föreslår att:

För utnyttjande av ändamålsbestämda medel	- 76
I ny räkning överföres	34 579
	34 503

Resultaträkning

	Not	2016	2015
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter	2	619	536
Gåvor	3	18 755	22 603
Bidrag	4	66 222	64 560
Övriga intäkter		<u>6 304</u>	<u>6 094</u>
Summa verksamhetsintäkter		91 900	93 793
Verksamhetskostnader	5,6,7		
Påverkansarbete		-7 185	-5 878
Individstöd		-11 846	-11 261
Internationell verksamhet		-10 327	-7 343
Uppdragsverksamhet		-29 361	-28 832
Org.utv / lokalt och regionalt stöd		-13 612	-16 915
Information, marknad och ögonforskning		<u>-22 765</u>	<u>-19 370</u>
Summa verksamhetskostnader		95 096	-89 599
Verksamhetsresultat		-3 196	4 194
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgångar	8	3 239	112
Övriga ränteintäkter	9	2	1
Räntekostnader		<u>-5</u>	<u>0</u>
Summa resultat från finansiella poster		3 236	113
Årets resultat		40	4 307

Resultaträkning	Not	2016	2015
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen		40	4 307
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		3 620	1 525
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjas under året		<u>- 3 544</u>	<u>- 4 853</u>
Kvarstående belopp för året / förändring av balanserat kapital		116	979

Balansräkning

	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	10	630	608
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	11	31 529	28 405
Summa anläggningstillgångar		32 159	29 013
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>		605	575
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		295	659
Övriga fordringar		2 099	1 535
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	<u>1 195</u>	<u>2 091</u>
		3 589	4 285
<i>Kortfristiga placeringar</i>	13	8 908	5 843
<i>Kassa och bank</i>	17,18	9 614	17 445
Summa omsättningstillgångar		22 716	28 148
SUMMA TILLGÅNGAR		54 875	57 161

Balansräkning

Not 2016-12-31 2015-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Ändamålsbestämda medel

Alvar och Frida Bloms fond		3 778	3 778
Avsättning kongressen		1 100	550
Övriga avsättningar		<u>6 565</u>	<u>7 192</u>
		11 443	11 520

Fritt eget kapital

Balanserat kapital		34 463	30 080
Årets resultat		<u>40</u>	<u>4 307</u>
		34 503	34 387

Summa eget kapital **45 946** **45 906**

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder		2 192	1 475
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	14,16	1 601	979
Övriga skulder		184	831
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	<u>4 952</u>	<u>7 969</u>
		8 929	11 254

Summa kortfristiga skulder **8 929** **11 254**

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER **54 875** **57 161**

Förändring av Eget kapital

	Ändamåls medel	Balanserat (inkl årets resultat)	Totalt kapital
Ingående balans 2016-01-01	11 519	34 387	45 906
Reserveringar	3 544	-3 544	0
Utnyttjanden	-3 620	3 620	0
Årets resultat		40	40
Utgående balans 2016-12-31	11 443	34 503	45 946

Fördelning av årets resultat avser ränta motsvarande avkastningen på eget kapital, vilken gottskrivs egna fonder och de ändamålsbestämda medel som är arv eller gåvor.

Gåvor och arv inkomna under året där givaren angett att medlen ska användas för särskilda ändamål och när medlen helt eller delvis inte kunnat användas under räkenskapsåret har fonderna eller de ändamålsbestämda medlen ökat.

Specifikation av ändamålsbestämda medel

	Ingående	Förändring	Utgående
Alvar och Frida Bloms fond	3 778	0	3 778
H Thomssons fond intressepolitik	32	0	32
Gåvor ögonforskning	85	0	85
Gåvor biståndsverksamhet	39	0	39
Gåva ledarhundsverksamheten	10	144	154
Gåvor Göte Linghede (Museet)	17	0	17
Avsättning treårigt projektstöd	223	292	515
Rehab distrikten	140	9	149
Avsättning kongress	550	550	1 100
Omställningsbidrag distrikt o lok.förening	883	-133	750
Omställningsbidrag riks	700	-471	229
Övergång till distriktsombudsmän	700	300	1 000
Uppdatering hemsida	320	-171	149
Internationellt utbyte ledarhundsverksamh.	100	-33	67
Renovering kanslilokaler	500	-300	200
Kommunikationsstrategi	99	-2	97

Projekt dokumenthantering	200	-57	143
Projekt SRF:s historia	689	-192	497
Uppgradering ekonomisystem	284	-31	253
Ledarhundsfond	100	1	101
Informatörsutbildning	500	-500	0
Informationskampanj	400	-400	0
Diverse internationella konferenser	685	-135	550
Personalsatsning	380	-230	150
Synskadade flyktingar	80	-17	63
Ledarhundsfolder	25	0	25
Arbetsmarknad	0	100	100
Syntolkning	0	50	50
Kurs för personer med ytterligare funktionshinder	0	100	100
Läsarundersökning Perspektiv	0	50	50
Medlemsforum år 2019	0	1 000	1000
Summa	11 519	-76	11 443

Kassaflödesanalys

	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Verksamhetsresultat efter finansiella poster		-3 196	4 194
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar		309	362
Vinst vid försäljning av inventarier		<u>-55</u>	<u>-40</u>
		254	322
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgångar		3 239	111
Resultat från kortfristiga placeringar		2	1
Erlagd ränta		<u>-5</u>	<u>0</u>
		3 236	112
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av verksamhetskapital		294	4 628
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändringar av varulager		-30	-114
Förändring av kortfristiga fordringar		696	457
Förändring av kortfristiga skulder		<u>-2 325</u>	<u>1 581</u>
		-1 659	1 924
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 365	6 552

INVESTERINGSVERKSAMHETEN

	Not	2016	2015
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		55	40
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-331	-391
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-56 929	-2 223
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		53 805	2 946
Minskning/Ökning av kortfristiga finansiella placeringar		-3 066	5 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 466	5 372
Årets kassaflöde		-7 831	11 924
Likvida medel vid årets början		17 445	5 521
Likvida medel vid årets slut	17	9 614	17 445

Noter

Not 1 - Redovisnings- och värderingsprinciper

Synskadades Riksförbunds årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, BFNAR 2012:1 (K3), för ideella föreningar. Tillämpade principer är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Medlemsavgifter

Distriktsavgifter avser de av kongressen fastställda avgifterna som SRF:s distrikt inbetalar till riksförbundet. Distriktsavgifterna redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken SRF tar emot en tillgång som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag. Om tillgången erhålls därför att SRF uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och SRF har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva. Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. Gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärdet vid gåvotillfället. Erhållna gåvor redovisas netto, d v s efter avdrag för de direkta kostnader som kan uppkomma vid försäljning av en tillgång. Gåvor där givaren bestämt att medlen ska användas till särskilda ändamål särredovisas som ändamålsbestämda medel i eget kapital.

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Övriga intäkter

Övriga intäkter omfattar försäljning av Lyckopenningen, övrig försäljning, kurs- och deltagaravgifter samt övriga intäkter.

Verksamhetskostnader

Verksamhetens kostnader redovisas utifrån funktion för att återspegla SRFs verksamhet. De gemensamma kostnaderna för förtroendemannaorganisationen, ledning, ekonomiadministration, kontorsservice, lokaler m.m. har fördelats på de respektive verksamheterna i förhållande till hur många anställda som arbetar inom de olika områdena. Fördelningsprincipen är oförändrad jämfört med föregående år.

Balansräkningen

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet och skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden.

Datorer ses som förbrukningsinventarier och skrivs av samma år som inköpet enligt Skatteverkets anvisningar vad gäller gränobelopp för aktiveringar, vilket innebär att investeringar understigande 50% av gällande prisbasbelopp kostnadsförs direkt.

Bilar skrivs av på tre år.

Övriga inventarier skrivs av under fem år.

Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga värdepappersinnehav i aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet enligt portföljmetoden. Om det verkliga värdet har minskat och denna värdenedgång bedöms vara varaktig sker en nedskrivning. Vid värderingen tillämpas portföljmetoden "kollektiv värdering".

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas enligt lägsta värdets princip, d v s till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Varulager

Handelsvaror som är avsedda för försäljning värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet eller återanskaffningsvärde på balansdagen.

Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel i balansräkningen avser en del av det egna kapitalet som av givare eller donator bestämts ska användas till särskilda ändamål eller medel som förbundsstyrelsen beslutat ska användas på ett särskilt sätt. När förbundet belastas med kostnader för ändamålet redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av för ändamålet avsatta medel under eget kapital med motsvarande belopp. Se vidare noten under eget kapital.

Leasing

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Not 2 - Medlemsavgifter

	2016	2015
Distriktsavgifter	611	530
Stödjande medlemmar	8	6
Summa	619	536

Not 3 – Gåvor

	2016	2015
Gåvor från allmänheten	12 817	11 252
Gåvor från företag	115	313
Arv, testamenten och minnesgåvor	1 360	7 740
Lotterier	4 463	3 298
Summa	18 755	22 603

Not 4 – Bidrag

	2016	2015
Från staten till uppdragsverksamhet	29 789	29 703
Statligt organisationsstöd	6 718	6 449
Övriga bidrag från myndigheter	8 756	8 709
Synskadades Stiftelse	15 003	13 902
Övriga bidrag från stiftelser/organisationer	5 956	5 797
Summa	66 222	64 560

Not 5 – Operationell leasing

SRF leasar framför allt kontorslokaler. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 2 711 tkr (2 689 tkr).

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2016	2015
Inom 1 år	2 614	2 472
1-5 år	5 084	6 487
Senare än 5 år	<u>0</u>	<u>0</u>
Summa	7 698	8 959

Leasingintäkterna består helt av hyresintäkter. Intäktsförda leasingintäkter uppgår till 49 tkr (253 tkr).

Framtida leasingintäkter förfaller enligt följande:

	2016	2015
Inom 1 år	50	49
1-5 år	70	0
Senare än 5 år	<u>0</u>	<u>0</u>
Summa	120	49

Not 6 - Löner, andra ersättningar och sociala kostnader samt medelantalet anställda

Riksförbundet

	2016	2015
Löner och andra ersättningar		
Förbundsstyrelse och ordföranden	885	880
Övriga anställda	23 072	23 011
Totala löner och ersättningar	23 957	23 891
Sociala kostnader	9 111	8 818
(varav pensionskostnader)	(1 774)	(1 461)

Ersättningar till förbundsstyrelsen avser styrelsearvoden enligt kongress-beslut samt förlorad arbetsförtjänst och skattepliktiga reseersättningar i samband med sammanträden och övriga uppdrag. Vidare ingår lön och arvode för förbundsordföranden. Av pensionskostnaderna avser 37 tkr (70 tkr) förbundsordförande. Förbundsordföranden har inget särskilt pensionsavtal utan premier inbetalas enligt KTP-planen liksom för övriga anställda.

Nuvarande förbundsordföranden har ett avtal som ger mellan en till sex månadslöner i avgångsvederlag om uppdraget avslutas, oaktat om uppdraget avslutas genom val eller på egen begäran. Antalet månader som avgångsvederlag betalas beror på uppdragets längd räknat i antal år. Samordning sker med annan inkomst.

Förbundsstyrelsens ledamöter uppbär också vissa arvoden från andra myndigheter, stiftelser, organisationer och företag, där de sitter i styrelser, nämnder, råd, arbetsgrupper och liknande nominerade eller utsedda till representanter för riksförbundet eller för Synskadades Stiftelse. Det sammanlagda beloppet för samtliga styrelsemedlemmar har under 2016 varit 127 tkr (116 tkr). De organisationer man fått ersättning från är Synskadades stiftelse, Arbetsförmedlingen, Gerda Roos Boberg, Regeringskansliet, MTM, Taltidningsnämnden och Konsumentverket.

I beloppet för övriga anställda ingår för 2016 utbetalda arvoden och förlorad arbetsförtjänst om totalt 1 100 tkr (872 tkr).

Medelantalet anställda

	2016		2015	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Rikskansliet	38	18	37	21

Av de anställda var 24 synskadade och 32 seende.

Uppgifterna avser antalet personer/tjänster vid rikskansliet per den 31 december respektive år och inkluderar ordförande. I rikskansliet har inräknats personal i Enskede och personal som arbetar på distans.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare på balansdagen

	2016		2015	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelsen	7	6	7	6
Ledande tjänstemän inklusive ordförande	3	3	2	3

Övriga anställda i distrikt, lokalföreningar och branschföreningar

Utöver redovisade ersättningar ovan är riksförbundet arbetsgivare för anställda ute i landet i distrikt, lokalföreningar och närstående föreningar. Riksförbundet svarar för personal- och löneadministration samt utbildning. Distrikt och lokalföreningar svarar för arbetsledning och personalvård samt finansierar lönekostnaderna och de sociala avgifterna. Kostnaderna för dessa anställda ingår inte i de redovisade verksamhetskostnaderna i resultaträkningen.

	2016	2015
Löner och andra ersättningar	353	9 909
Sociala kostnader	87	3847
Varav pensionskostnader	(10)	(833)

I beloppet löner och andra ersättningar ingår för 2016 utbetalda arvoden och förlorad arbetsförtjänst om totalt 0 tkr (0 tkr).

Not 7 – Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar

	2016	2015
Inventarier	197	206
Bilar	112	156
Summa	309	361

Not 8 - Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2016	2015
Utdelningar	0	132
Ränteintäkter	0	0
Resultat försäljning	3 239	-20
Summa	3 239	112

Not 9 – Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2016	2015
Realisationsresultat vid försäljningar	0	0
Ränteintäkter	2	1
Summa	2	1

Not 10 – Materiella anläggningstillgångar

	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	3 036	3 641
Inköp	331	391
Försäljningar och utrangeringar	-219	-996
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 148	3 036
Ingående avskrivningar	-2 428	-3 063
Försäljningar och utrangeringar	219	996
Årets avskrivningar	-309	-361
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 518	-2 428
Utgående värde	630	608

Not 11 – Långfristiga värdepappersinnehav

	2016		2015	
Ingående anskaffningsvärde		28 405		29 128
Förvärv		56 929		2 223
Försäljning		-53 805		-2 946
Utgående anskaffningsvärde		31 529		28 405
	2016		2015	
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
AMF Räntefond Kort	0	0	1 491	1 488
BGF World Financials	817	794	0	0
Carnegie Corporate Bond	1 535	1 543	0	0
Carnegie Likviditetsfond	1 404	1 403	0	0
Catella Avkastning	0	0	1 491	1 485
Catella Nordic Corp	0	0	1 584	1 568
DNB Småbolagsfond	0	0	4 336	5 460
JPM Europe Strategic Growth	1 084	1 109	0	0
Lannebo Sverige Plus	4 441	4 765	0	0
Nordea 1 Emerging Stars	1 412	1 757	0	0
Nordea 1 European Cross	1 012	1 023	0	0
Nordea Eur High Yield Fund	0	0	1 365	1 410
Nordea Institutionell Kortrränta	1 008	1 007	0	0
Nordea Stabila Aktier Tillväxt	1 750	1 769	0	0
Nordea 1 US Corporate Bond	914	910	0	0
Nordea 1 US High Yield Bond	578	663	0	0
Pictet European Sustainable	921	985	0	0
Schroder ISF Japanese Opp	1 103	1 278	0	0
Simplicity Företagsobl	0	0	735	735
Spiltan Räntefond Sverige	0	0	2 166	2 191
SPP Aktiefond Europa	0	0	1 457	1 560
SPP Aktiefond Sverige	0	0	6 372	7 027
SPP Aktiefond USA	3 886	4 511	1 811	2 204
SPP Beta Em Ma SRI	0	0	609	550
SPP Företagsobligationsfond	1 348	1 366	1 471	1 462
Swedbank Robur Europa	0	0	667	704
Swedbank Robur Japan	0	0	264	319
UBS Eq Global Sustainable	0	0	537	588
Öhman Etisk Index Pacific	0	0	757	772
Öhman Etisk Index USA	0	0	1 292	1 569
Öhman Företagsobl.fond	892	906	0	0
Öhman Sverigefond	3 660	3 817	0	0
Öhman Sweden Micro Cap	3 764	3 854	0	0
Summa aktier och andelar	31 529	33 460	28 405	31 092

Not 12 - Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016	2015
Upplupna bidrag från Arbetsförmedlingen	307	886
Övriga poster	888	1 205
Summa	1 195	2 091

Not 13 - Kortfristiga placeringar

	2016	2015
Nordea Korttidsränta, bokfört värde	8 908	5 843
Summa	8 908	5 843

Nordea Korttidsränta, marknadsvärde	8 924	5 899
-------------------------------------	--------------	--------------

Not 14 – Skuld erhållna ej utnyttjade bidrag

	2016	2015
Sida-bidrag, via MyRight	319	567
Bidrag från Allmänna Arvsfonden	394	171
Privaträttsliga bidrag till verksamheten	888	241
Summa	1 601	979

Not 15 - Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	2015
Semesterlöneskuld	1 844	1 887
Upplupna sociala avgifter	597	859
Beviljat bidrag till Ögonfonden	0	1 000
Beviljade ej utbetalda bidrag enskilda	107	106
Upplupen kostnad för inköp av ledarhundar	1 096	1 440
Övriga poster	1 308	2 677
Summa	4 952	7 969

Not 16 – Vidareförmedlade bidrag

	2016	2015
Ingående skuld		0
Under året mottagna offentliga bidrag	226	229
Under året förmedlade offentliga bidrag	-226	-229
Utgående skuld	0	0

Not 17 – Likvida medel

Följande delkomponenter ingår i likvida medel:

	2016	2015
Kassamedel	6	4
Banktillgodohavande	9 243	17 095
Nordea Inlåningskonto (resegaranti)	351	201
Ej placerade likvida medel Söderberg & P.	14	145
Summa	9 614	17 445

Not 18 – Ansvarsförbindelse

	2016	2015
Resegaranti	350	200

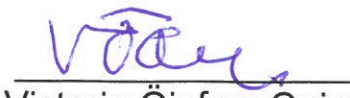
Övriga noter

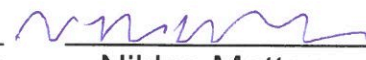
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut som leder till justeringar har inträffat mellan balansdagen och datumet för utfärdandet.

Enskede den ..... 20 april 2017

Håkan Thomsson
ordförande

Victoria Öjefors Quinn
1:e vice ordförande

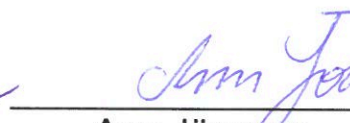

Niklas Mattsson
2:e vice ordförande

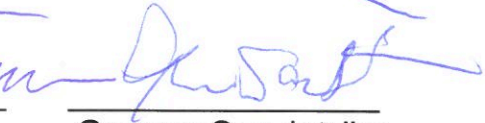

Alireza Ghanbar Alipour

Ulla Bergeros

Agneta Elfving

Roland Gustafsson

Ann Jönsson

Gunnar Sandström

Max Stålnacke

Anita Svenningsson

Maria Thorstensson

Annika Östling

Ulrika Norelius Centervik

Vår revisionsberättelse har avgivits den ..... 20 april 2017
Grant Thornton Sweden AB

Svante Nylén
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Granskningsutskottet i Synskadades Riksförbund
Org.nr. 802007-3436

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Synskadades Riksförbund för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den uppger, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
  - skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
  - utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
  - drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
  - utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Synskadades Riksförbund för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att granskningsutskottet disponerar resultatet enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust, och det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen enligt stadgarna.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

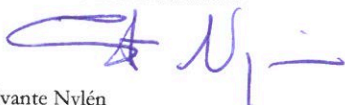
Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med stadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med stadgarna.

Stockholm den 20 april 2017

Grant Thornton Sweden AB

Svante Nylén

Auktoriserad revisor